

Yayın Dünyası

Bezen Çetin- Ediz Evrenosoğlu

Toplum ve Bilim

Birikim Yayınları
İstanbul, 1996
271 sayfa.

Üç ayda bir yayınlanan Toplum ve Bilim, her sayısında farklı konuları ele alıyor. Çeşitli konularda değişik kişilerin kaleminden çıkan yazıların yer aldığı dergide ayrıca Kitap Eleştirisi; İletişim; Kitap Tanıtımı ve Dergilerden bölümleri de bulunuyor.

Toplum ve Bilimin bu sayısında ele alınan konu medya. Bu konudaki amaç, hem uluslararası bir disiplin olan medya çalışmaları alanındaki paradigmaları ve tartışmaları yansıtabilmek, hem de Türkiye'de medya üzerine yapılan yerli inceleme ve tartışmaları sunabilmek olarak belirlenmiş.

Derginin ilk yazısı Medya, Küresellik ve Yerellik adını taşıyor. Bu yazı, medyanın küreselleşme sürecinin en önemli boyutunu oluşturduğu varsayımından yola çıkıyor ve neyin küresel diye tanımlandığına dikkat edilmesi gerektiği vurgulanıyor. Bir sonraki makale, globalleşimin en önemli taşıyıcısı olarak nitelenen televizyonu ele alıyor. Bu yazıda tartışılan konu, televizyonun kültür içinde değişen yeri, ekonomik mantığı ve ideolojik işlevi. Televizyonun basitçe bir iletişim aracı

olarak düşünülmeyeceği, artık bir toplumsal bağlam haline geldiği belirtiliyor. Bir diğer yazı, Türk medyasında kültürel azınlıkların temsil edilme biçimlerine bakıyor. Burada vurgulanansa son yıllarda kültürel ifade biçimlerindeki açılımların önemi. Yazılı basın haberlerinin konu edildiği diğer yazı, haberlerin basitçe dış dünyada olup bitenlerin anlamı olmadığını, gerçekliği kuran bir söylem içinde olduğunu gösteriyor. Bir sonraki makale arabesk üzerine. Amaç ise 'popüler'in anlamı üzerine düşündürilebilir. Diğer makale Türk Müzikal serüvenine tarihsel bir bakış geliştiriyor ve kültürel tartışmanın odak noktası olmuş 'Doğu-Batı sentezi' kavramının müzikteki gelişimini inceliyor. Bir sonraki makale yerli sinemaya ilişkin tartışmalara yeni bir boyut getirmeyi amaçlıyor. Derginin bu sayısında yer alan son makale ise, uluslararası iletişim üzerine.

Bakış ve Ses

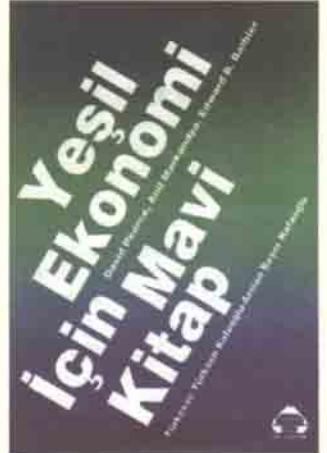
Pascal Bonitzer
Çev: İzzet Yaşar
Yapi Kredi Yayınları,
İstanbul, 1995
147 sayfa

"Sinemanın neredeyse mekanik olarak benimsediği bir temsil ideolojisi varsa, bunun en kökten, aynı zamanda da en gözden kaçan semptomu, her bireyi bir izleyici yapan ve sinemada, her şeyden önce ekranın yüzeyini yapımsal bir derinlikle donatan temel düzenlemede bulunabilir. Sinema, etkisi olan derinliğin açılması, serilmesi ve aktedilmesidir. Bu alan derinliği bütün sinematografik yapıtların gerçeklik etkisini sağlayan homojen ortamıdır (esirdir). Sinema böyle bir etkiye dayanan tek sistem değildir; ama bu etkinin güçlü, sinemada, bütün öteki temsil sistemlerinde (resim, fotoğraf, tiyatro vs) olduğundan daha kökten, daha mükemmel, daha derin algılanır." Bonitzer'e göre derin-

lik, bakışın, izleyicinin, öznenin yitimi, bölündüğü derinliktir ve bu derinlik yüzeyin inkârına dayanır. "...insan, kendini kaptırmakla, film önerdiği yapıtı yaşamayı kabul etmekle birlikte, sık sık, bir film hilesinin tekniği üstüne sorular sorar, bir elbisenin özgünlüğüne, bir durumun hakikate uygunluğuna itiraz eder, film kişisini canlandıran oyuncuya hayran olur ya da onu eleştirir, arka planın bir "back-projection" mı, bir dip dekoru mu, bir "travelling-matte" mı olduğunu merak eder, yapım maliyeti hakkında fikirler yürütür (züğürt işi bir film mi, değil mi), vs. Sinemada işte bu anlamda rüya görülmez."

Bonitzer, Bakış ve Ses'te, sinemada ses ve görüntü ayrılabilir mi? Ses ve görüntü ayrı ayrı düşünülebilir mi? sorularını tartışmaya açıyor. Büyük yönetmenlerden örnekler vererek bakış ve sesi ayrı ayrı çözümlüyor. Kitap kendi içinde kısımlara ayrılan dört bölümden oluşuyor. Bu bölümler Sinema; Sinemacılar; Retro; Filmler.

Bir filmin neyi yansıttığı izleyene göre değişir. Bonitzer'e göre bunun üç sebebi var. Bunlar, filmin bir söylem üretmesi, bu söylemin az ya da çok örtük olması ve bunun gerçeğini son haline izleyenlerin getirmesi.

Yeşil Ekonomi İçin Mavi Kitap

David Pearce, Anil Markandya,
Edward B. Barbier
Çeviri: Türksen Kafaoglu,
Arslan Başer Kafaoglu
Alan Yayıncılık
İstanbul, 1993
154 Sayfa

İnsanoğlu varoluşundan bu yana doğayla iç içe yaşamaktadır. Ancak teknoloji geliştikçe, doğanın dengesi de bozulmaya başlamıştır. Kirlenen nehir ve denizler, kirlenen hava, yakılan ormanlar, kesilen ağaçlar, kaçak avlanan hayvanlar... Tüm bunların sonucunda, içinde yaşadıkları doğal çevrenin bozulmasına seyirci kalmak istemedi insanlar ve bu amaçla dernekler, birlikler ve partiler kuruldu. Yeşil bir yaşamı hedefleyen bu partilere Yeşiller adı verildi. Bu kitapta, yeşil ekonominin ve insanlığın, doğal bozulmalar içinde çaresiz kalmaması için neler yapılması gerektiği anlatılıyor. Bu ekonominin hedefi, insanların her kuşakta devrıldıkları doğal kapitali en azından aynı nitelik ve nicelik düzeylerinde gelecek kuşaklara devredilmeleri olarak belirleniyor. 1987'de Dünya Çevre ve Gelişme Komisyonu tarafından hazırlanan rapora göre, "Global Ekonomide

Osmanlılarda Bilim

Osman Bahadır Sarmal Yayınevi
İstanbul, 1996
70 sayfa

Osmanlılarda Bilim, Osmanlı bilimini için bir sentez denemesine giriyor. Osmanlılarda bilimin, bilimin felsefi boyutları ve teknoloji ile ilişkisi içindeki yerini arayan bir çalışma.

Dönüşümler

Ovidius
Çeviri: Zeki Eyüboğlu
Payel Yayınları
İstanbul, 1996
420 sayfa

On beş kitaplık uzun bir şiir olan Dönüşümler, daha çok biçimsel bir önem taşıyan dönüşüm temasıyla birbirine bağlanan mitolojik ve efsanevi öykülerden oluşuyor.

Doğada Yön Bulma

Der.: Kemal Atış
Orta Doğu
Dağlık ve Doğa
Sporları Der. Yay.
Ankara, 1996
48 sayfa

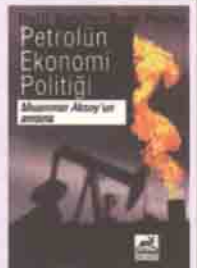
Dağlarda kaybolma olaylarını ve kazaları önleyebilmek amacı ile hazırlanan bu kitap, doğa sporlarıyla ilgilenenler için çok yararlı olabilecek bir kaynak kitap.

Petrolün Ekonomi Politikası

Halil Nebiler
Suat Parlar
Sarmal Yay.
İstanbul, 1996
144 sayfa

Petrolün bulunuşundan petrol tekel- lerinin son durumuna petrolün anlatan bu kitap, aynı zamanda, sahne arkasında olan bitene bir bakış denemesi.

hem bugünkü kuşağın gereksinimini karşılayacak ve hem de gelecek kuşakların gereksinimlerini kısıtlamayacak bir yol bulma olanağı bulunmaktadır... Gelecek kuşaklara bu kuşağın devraldığı zenginlik mirasından bir bilgi anlayışı, bir teknoloji, insanlara yaratılmış kapital ve çevresel aktif stoku ile birlikte- eksik olmayan bir kayıtlı devrolunmalıdır... İnsanlık kabul edilebilir bir gelişmeyi sağlama yeti ve olanaklarına sahiptir. Burada bugünün gereksinimlerini, gelecek kuşakların yaşam düzeylerini düşürmeden, sağlayacak olanaklar vardır." Kitapta ayrıca, ekonominin, Kendini Besleyen Gelişme (KBG) kavramına açıklık getirip getiremeyeceği ve bunların uygulamaya yeterli pratik kavramlar olup olmayacağı irdeleniyor. "...çevre ve ekonomi zorunlu biçimde birbirlerini etkilemektedir. Ekonomik sistemler çevreyi etkiler: Bunu, kaynak tüketerek, atıklarını çevreye dökerek, doğal ve mimari estetiği değiştirerek ve (yirminci yüzyılda çevreyle ilgili yeni bir meydan okuma oluşturup) yaşamımızı toptan etkileyen sistemleri başka biçim ve özlere sokarak gösterir." Brundland raporuna göre ise, doğal çevre "kendi başına" değerler taşımaz, onun değeri çevre ile ekonominin birbirlerinden ayrı olmamalarından ileri gelir.

"Ekonomiyi yönetme biçimi çevreyi değiştirir, etkiler ve ekonominin başarıya ulaşmasında çevresel niteliklerin büyük etkisi vardır" diyen Kafaoğlu, günümüzde, işletme ve ekonomi yönetimi ile çevresel niteliklerin birbirinden hiç etkilenmeyen öğeler gibi görüldüğünü de sözlerine ekliyor. Kendini Besleyen Gelişme kavramında da temel olarak beliren nokta, çevrenin ekonomiyi ekonominin de çevreyi etkilediği.

Yeşil Ekonomi İçin Mavi Kitap, yedi bölümden oluşuyor. Bu bölümler, Sunuş: Kendini Besleyen Gelişme (KBG) Anlam Olarak; Çevreye Değer Biçilmesi; Çevre Muhasebesi; Proje Değerlendirilmesi; Geleceğin İskontosu; Çevresel İyileştirmeler Konusunda Fiyatlar ve Özendirmeler.

Gaston Bachelard

Mekânın Poetikası

KERİT YAYINCILIK

Mekânın Poetikası

Gaston Bachelard
Çev: Aykut Derman
Kerit Yayıncılık
İstanbul, 1996
262 sayfa

Gaston Bachelard yapısalci ve yapısalılık sonrası dönemin önemli düşünürlerini etkilemiş, Michel Foucault, Louis Althusser gibi isimlerin esin kaynağı olmuş, yalnızca epistemolojinin değil, aynı zamanda bilim tarihinin ve imgelem kuramının temel simalarından biri olmuş bir isim.

Bachelard, "Mekânın Poetikası"nda amacını, "mutluluk mekânının" imgelerini inceleme ve rakip güçlere karşı savunduğumuz mekânların, insani değerlerini belirleme olarak ortaya koyuyor. Çalışma, evin poetikasıyla başlıyor. Bachelard evin bir dünya olarak karşımıza çıktığı şifreleri inceliyor. Evin bizim ilk evrenimiz olduğunu söyleyen Bachelard, sözcüğü tüm anlamlarıyla kapsayan bir kozmos olduğunu da ekliyor. Yazar, evin insan ruhunun çözümleme aracı olarak ele alınabileceğini söylerken evle ilgili imgelerin iki yönde ilerlediğini, biz onların içinde olduğumuz ölçüde onların da bizim içimizde olduğunu belirtiyor.

'Ev ve Evren' adlı ikinci bölümde farklı yazarların metinlerindeki ev-evren ilişkisi inceleniyor. İnsanın ve evin dinamik birlikteliği, evin ve evrenin dinamik gelişmesi içinde evin sonsuz bir dam altı olmadığını

belirtiyor Bachelard. Bu yüzden ev tam bir mekân-çözümleme aracıdır. Güçlü bir geometriye sahip bir nesnedir. Görülür ve elle tutulabilir bir araçtır. Başlangıçta ev yeryüzünün merkezidir. Herkesin düşlerinde başka bir ev yatar. Düşlenen evin her şeye sahip olması gerekir. Bachelard'a göre düşelliğin gücü içerisinde kavradığımız evimiz dünya üstünde bir yuvadır. Yuva dünyanın düşmanlığını tanımaz.

Altıncı bölümde, mekânlardaki köşelerle kurduğumuz ilişki inceleniyor. Bir köşeye sığındığımızda kendini iyice gizlenmiş olarak duyumsayan bedenimizin çevresinde düşsel bir oda oluştuğunu söylüyor Bachelard. Bu konumda gölgelerin duvar haline geldiğini, bir mobilyanın bir engel, bir örtünün bir çatı olabileceğini belirtiyor.

Özel mekânlara ayrılan bu bölümlerden sonra mekânın poetikası açısından, büyük olanla küçük olanın diyalektizminin kendini nasıl ortaya koyduğu sorusu küçük ve büyük diyalektiği ve minyatür-sonsuz büyüklük nitelermeleri altında ele alınıyor. Masallaştırılmış minyatürlerin ve farklı yazarların dünyayı minyatürleştirerek ona daha hürüncül bir bakış açısıyla yaklaşma çabalarının ele alındığı bölüm, yazın tarihinden ilginç örnekler içeriyor.

Dışının ve içinin diyalektiğinin incelendiği bölümde başta kapı eğrilemesi olmak üzere mekânın kendisi ve onun dışı üzerine yoğun bir metin sunuluyor.

Yuvarlağın fenomenolojisinin incelendiği son bölümde ise yuvarlaklık imgesinin felsefede yazın alanındaki etkileri anlatılıyor. Bachelard, düşünürlerde ve şairlerde basit eğrilemelerden oluşmayan imgelere rastladığını belirtiyor.

Ev hakkındaki iki bölümden sonra nesnelerin evi olarak tanımlanabilecek çekmeceler, kasalar ve dolaplarla ilgili bir dizi imgenin incelendiği üçüncü bölümde yazar boş bir çekmecenin tasarlanamayacağını ancak düşünülebileceğini söylüyor.

'Mekânın Poetikası', mekânla kurduğumuz ilişkinin ve mekânlardaki geometrinin, şürel imgelem sorunları içerisinde ele alındığı ve özenle okunması gereken bir yapıt.

Çanakkale Seramikleri

Çanakkale Seramikleri

Suna-Inan Kırış
Akdeniz Medeniyetleri
Araştırma Enstitüsü Yayınları
İstanbul, 1996
159 sayfa

Çanakkale seramikleri oldukça yeni sayılabilecek bir araştırma konusu. Kitaba Çanakkale Seramikleri ile ilgili bir araştırma yazısı yazan Prof.Dr. Ara Altun'un belirttiği üzere, "Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde ve merkezlerinde bugün de üretilmekte olan, kısmen sınırlı ama genellikle düşük ateşte pişmiş, az dekorlu ve ilginç formlara sahip olan çömleklerin Çanakkale'de oldukça uzun bir geçmişi olduğu anlaşılmaktadır...Genellikle kırmızı hamurlu ve çoğunlukla tek renkli sırta sırlanmış olan bu seramik eşyalar, kullanımdan çok hatıra eşyası olarak işlem görmüşlerdir."

Çanakkale Seramikleri, ilginç formlarının çeşitliliği ve sayılarının çokluğu ile zengin bir koleksiyon olan Suna ve İnan Kırış Çanakkale Koleksiyonu'nda yer alan eserlerin tamamının tanıtıldığı bir katalog niteliğinde, 252 seramiğin ayrıntılı kataloğunun yer aldığı kitapta ki bilgiler hem Türkçe hem de İngilizce olarak hazırlanmış.

Kitabı, Suna-Inan Kırış Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Barbaros Mahallesi, Kocatepe Sokak, No: 25 Kaleiçi/Antalya adresinden ya da (0 242) 243 42 74 no'lu telefondan edinebilirsiniz.

Önemler Mantığı

Ali Nesin
Düşün Yayınları
İstanbul 1994
158 sayfa

Hem soyut matematiğe hem de matematiksel mantığa giriş niteliğinde okunabilecek bu kitap, lise öğrencilerinin anlayabileceği düzeyde yazılmış ve konular tüm ayrıntılarıyla açıklanmış.

Ruhsal Bozuklukların Epidemiyolojisi-II

Yayın Sorumlusu:
Orhan Doğan
Piyer İlaçları A.Ş.
Sivas, 1996
76 sayfa

Kitapta, Dissoiyatif Bozukluklar, Somatizasyon Bozukluğu ve Antisosyal Kişilik Bozukluğu ile ilgili epidemiyolojik veriler ve alan çalışmaları yer alıyor.

Kusur Konusunda

Algirdas-Julien Greimas
Çev: Ayşe Kıran
Yapı Kredi Yayınları
İstanbul, 1995
127 sayfa

Greimas'ın usta kaleminden Tournier'den Rilke'ye, Calvino'dan Cortazar'a Çağcıl yazarların dünyasına bir bakış ve edebiyet üstüne denemeler.

Dünya Büyük Bir Mağaza

Cogito
Yapı Kredi Yayınları
İstanbul, 1995
325 sayfa

Cogito'nun bu sayısı, seyrek kültürün gelişimini ve bugün vardığı noktayı sorguluyor. Dergi, herşeyin vitrinleştiği bir dünyada yaşayan bizler için önemli bir kaynak niteliğinde.

